

Melléklet

1. táblázat: A vizsgált Lemon c. dalszöveg teljes szövege

Sorszám	Japán eredeti	Saját fordítás
1.	夢ならばどれほどよかったでしょう	Olyan jó volna, ha ez csak egy álom lenne
2.	未だにあなたのことを夢にみる	Még mindig látlak benne
3.	忘れた物を取りに帰るように	Mint amikor valami elfelejtett dologért hazatérek,
4.	古びた思い出の埃を払う	Úgy törölöm le a port a régi emlékekről rólad
5.	戻らない幸せがあることを	Azt, hogy van olyan boldogság, mely nem tér vissza,
6.	最後にあなたが教えてくれた	Végül te tanítottad meg nekem
7.	言えずに隠してた昏い過去も	Rejtegetett, sötét múltam, melyről sose tudtam beszélni,
8.	あなたがいなきゃ永遠に昏いまま	Nélküled örökké sötéten maradt volna
9.	きっともうこれ以上傷つくことなど	Biztosan tudom, hogy ennél jobban megsérülni
10.	ありはしないとわかっている	Sosem fogok
11.	あの日の悲しみさえあの日の苦しみさえ	Annak a napnak a szomorúságát, a fájdalmát...
12.	そのすべてを愛してたあなたとともに	Szerettem mind, veled együtt
13.	胸に残り離れない苦いレモンの匂い	A citrom keserű illata a szívembe ivódott
14.	雨が降り止むまでは帰れない	Addig nem tudok hazatérni, míg az eső el nem áll
15.	今でもあなたはわたしの光	Még most is te vagy a fényem
16.	暗闇であなたの背をなぞった	A sötétségben téged követtelek,
17.	その輪郭を鮮明に覚えている	Élénken emlékszem a körvonaladra.
18.	受け止めきれないものと出会うたび	Amikor olyan dologgal találkozok, amit képtelen vagyok feldolgozni

19.	溢れてやまないのは涙だけ	A könnyem az egyetlen dolog, ami nem szűnik meg áradni
20.	何をしていたの何をしていたの	Mit csináltál? Mit figyeltél?
21.	わたしの知らなし材黄顔で	Arcod azon oldalával, melyet sose láttam
22.	どこかであなたが今	Ha ott vagy valahol most,
23.	わたしと同じ様な	S mint én
24.	涙にくれ淋しさの中にいるなら	Könnyekben és magányban úszol
25.	わたしのことなどどうか忘れてください	Kérlek, csak felejts el engem,
26.	そんなことを心から願うほどに	Ezt teljes szívemből kívánom
27.	今でもあなたはわたしの光	Még most is te vagy a fényem
28.	自分が思うより恋をしていたあなたに	Mint gondoltam, annál is jobban szerettelek
29.	あれから思うように息ができない	Azóta hiába akarok, nem kapok levegőt
30.	あんなに側にいたのにまるで嘘みたい	Az, hogy oly közel voltál hozzám, pont olyan, mint egy hazugság
31.	とても忘られないそれだけが確か	Egyáltalán nem tudlak elfelejteni, ez az egyetlen, amit biztosan tudok
32.	あの日の悲しみさえあの日の苦しみさえ	Annak a napnak a szomorúságát, a fájdalmát...
33.	そのすべてを愛してたあなたとともに	Szerettem mind, veled együtt
34.	胸に残り離れない苦いレモンの匂い	A citrom keserű illata a szívembe ivódott
35.	雨が降り止むまでは帰れない	Addig nem tudok hazatérni, míg az eső el nem áll
36.	切り分けた果実の片方の様に	Mint egy darabokra vágott gyümölcs egyik fele
37.	今でもあなたはわたしの光	Még most is te vagy a fényem

4b. táblázat: A japán nyelvű kérdőív vázlata

	歌詞に対する感情反応についてのアンケート
質問 1.	これからリンク先の歌詞を注意深く読んでください。 歌詞を読んだ後、以下の質問にお答えください。 以下の感情を 1 から 6 段階で評価してください。 ① その歌詞が表している楽しさの程度は？ 悲しい ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ 楽しい ② その歌詞が表している興奮の程度は？ 退屈 ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ワクワク ③ その歌詞が表している緊張の程度は？ 落ち着く ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ 緊張 ④ その歌詞が表している悩みの程度は？ 悩み ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ 安心
質問 2.	以下の質問に自由にお答えください。
質問 3.	歌詞はどのようなメッセージを伝えましたか？ 歌詞で特に心に響いたフレーズや言葉は何ですか？その理由は？

5. táblázat: A dalszövegből értelmezett üzenet¹

2. kérdés	Válasz
Anyanyelvi beszélők	1. Nem tudhatjuk, mikor veszítjük el a számunkra fontos személyeket. A jelenben kell élnünk, fontossá téve azt. (いつ大切な人を失うわからない。今を大切に生きようと思った。)

¹ A táblázat japán nyelvű részeihez saját fordítást készítettem. A magyar szöveg után zárójelben szerepel az eredeti válasz.

	2. Megbánta, hogy eltávolodtak és vissza akar térni (離れた事を後悔し戻りたいと思っている) 3. Nem tudja elfelejteni azt, akit szeretett, és együtt él ezzel a fájdalommal. Úgy gondolom, a fájdalom maga a bizonyítéka annak, hogy mennyire szerette azt a személyt (愛していた人を忘れられず、ただその苦しみと共に生きているメッセージが込められています。苦しみこそがその人を愛していた最もな証だというメッセージも込められていると考えます。) 4. Azáltal, hogy "te" már nem vagy itt, rádöbrent, milyen nagy szerepet töltött be az életében (az a személy). (「あなた」がいなくなったことにより自分の中の「あなた」の存在がいかに大きかったかを実感している。) 5. A múltban szeretett embert, még a távolság ellenére is, továbbra is értékesnek tartja, és ezt egy múltbéli emlékeken keresztül fejezi ki. (過去に愛した人を、距離が離れても大切に思っているということを、過去の回想を通じて伝えている。) 6. A szerelmi veszteség érzése (恋をした相手を失った喪失感) 7. Nem egyszerű, hanem kudarcokkal és akadályokkal teli az élet, amelyet mindezekkel együtt szeret valaki melletted – kissé keserűes találkozás és elszakadás. (簡単ではなく挫折や壁の多い人生を、あなたと共にまとめて愛しているという少しほろ苦いような出会いと別れ。) 8. Ez a dal emlékeztet minket arra, hogy a múltat nem lehet megváltoztatni (過去は変えられないということを再認識する歌。) 9. A szakítás utáni mélabú (失恋後の哀愁) 10. Szomorú érzés (悲しい気持ちになった)
Nyelvtanulók	11. Úgy gondolom, hogy ez egy elveszett szerelemről szóló dal, és kifejezi az szövegíró fájdalmát (失われた恋の歌だと思う。そして、作者の悲しみを表しているだろう。) 12. A szakítás érzését és szomorúságát éreztem. Úgy tűnt, a pár már soha többé nem találkozhat (別れの気持ち、悲しさを感じていました。もうカップルが会えない感じです。) 13. Ha el is veszítünk embereket az életünkől, valamilyen nyomot hagynak bennünk, a veszteség fájdalma és a szép emlékek keserűes érzéssé olvadnak össze bennünk 14. Valakinek az elvesztésével való megbirkózás és elfogadás

	15. Egyszerre boldog és szomorú. A sérült fél (énekes) a másik felé mondja a ki, hogy mindennek ellenére minden pillanatát szerette a kapcsolatnak, még ha az bántó is volt alkalmanként 16. Visszaemlékezést 17. Annak a szakításnak a fájdalma mely után még a pár szereti egymást 18. Az elveszett szerelem iránti vágyakozást, ugyanakkor a belenyugvást ugyanebbe a veszteségbe. 19. Mekkora fájdalommal jár valakinek az elvesztése. Az idő múlásával járó fájdalom. 20. A szeretett személytől való elválás szomorúságát, ugyanakkor az egykor együtt töltött idő nosztalgikus varázsát, amiért még most is hálás a szöveg írója
--	---

6. táblázat: Mondatok vagy szavak a dalszövegben, amelyek különösen megragadták a válaszolókat²

	Válasz
Anyanyelvi válaszolók	1. "今でもあなたはわたしの光" A dalszövegben a „fény” szó szerepeltetése a fájdalmas szöveggörnyezet ellenére arra utal, hogy a múltbeli emlékek szépek voltak. Ez az ellentét igazán lenyűgözött. (辛い歌詞の中に光ってという言葉が入っていることで、良い思い出だったんだと思わせるところが素敵だなと思った。) 2. "今でもあなたはわたしの光" Ez a kifejezés többször is megjelenik a dalban, és úgy éreztem, hogy ez tükrözi leginkább a dalszöveg főszereplőjének őszinte érzéseit és azt, amit a leginkább közölni szeretne. (何度も出てきてこれがこの歌詞の主人公の本心で1番伝えたいであろう事だと思ったから。) 3. 「どこかであなたが今 わたしと同じ様な 涙にくれ 淋しさの中にいるなら わたしのことなどどうか 忘れてください」 Úgy gondolom, hogy ebben a dalszövegben nagyon jól megjelenik a japán kultúrára jellemző kenkijósza (謙虚さ), vagyis a szerénység. Külföldi szakítás dalokban gyakran

² A táblázat japán nyelvű részeihez saját fordítást készítettem. A magyar szöveg után zárójelben szerepel az eredeti válasz.

saját akaratukat vagy a másik felet hibáztató kifejezéseket használnak. Ezzel szemben ez a dal azáltal, hogy a másik felet helyezi előtérbe, a saját érzéseket pedig alábecsüli, a szeretetet fejezi ki. Ez a másik ember előtérbe helyezésével megjelenő japán sajátosság nagyon megérintett. (この歌詞には日本文化である「謙虚さ」がとてもよく表明されていると考えます。外国などの失恋曲では一般的に自分の意思や、相手を責めるなどの歌詞表現が使われていますが、この曲は相手を想うばかり、自らを低く考え、相手のことを優先しています。日本特有の相手を先に重んじることによって、相手への愛を表現している部分が心に響きました。)

4. 「胸に残り離れない苦いレモンの匂い」

A citromról általában a savanyú illat jut eszünkbe, de itt inkább a keserűségre helyezik a hangsúlyt. Ez arra utal, hogy az elválás a két fél között nem volt békés. Az is, hogy nem a hangot vagy a külsőt, hanem az illatot nem tudja elfelejteni, olyan benyomást kelt, mintha még mindig mélyen kötődne az emlékekhez, és ez igazán hatásos volt. (レモンと言えば酸っぱい香りがするものだが、むしろ苦い方に焦点を当てている。自分と「あなた」の別れ方が綺麗でなかったことを想起させていて良い。声や姿ではなく匂いが忘れられないと言うのも未練たらたらな感じがして響いた。)

5. 「何をしていたの 何を見ていたの 私の知らない横顔で」

Ez a rész azt az érzelmet fejezi ki, amikor az ember rájön, hogy bár szerette a másikat, nem ismerte őt teljesen. Az a felismerés, hogy a másiknak volt egy olyan oldala, amit nem mutatott meg, szomorúságot idéz elő, és ez a dalból átjön. (相手が自分に見せてきた表情とは別の一面を知って、自分は相手を好きだったけれど、全てを知っていたわけじゃないと気づき、少し悲しくなった感情が伝わるから。)

6. 「言えずに隠してた昏い過去も あなたがいなきゃ永遠に昏いまま」大事 Ez a sor jól bemutatja, hogy amikor valaki elveszíti a számára fontos személyt, nemcsak a jövőjére vetül árnyék, hanem a múlt titkai is rejtve maradnak. (大事な人をなくしたとき、将来に影を落とすだけでなく、過去の影も明かされなくなるということがよく表されているから。)

	7. あの日の悲しみさえあの日の苦しみさえその全てを愛してたあなたと共に 8. A dal főcímdala volt egy olyan sorozatnak, amit néztem. Emiatt az első sor, 夢ならばどれほど, különösen összekapcsolódott a sorozattal, és mély benyomást tett rám. (この歌が主題歌だったドラマを見ていたので、最初の、夢ならばどれほどよかったでしょう、がドラマとリンクしていて1番心に残ります。) 9. 私のことなどどうか忘れてください → Az ember általában nem mondana ilyet, ha még mindig szereti a másikat, de ez arra utal, hogy annyira fontos számára a másik boldogsága, hogy képes lenne önzetlenül lemondani róla. (→相手の方が好きなら普通はそんなこと言えないと思うが、そう願ってしまうほど相手を大切に思っていることが伝わるから。) 10. 今でもあなたは私の光
Nyelvtanulók	11. A dal prozódíája nagyjából végig azonos, még ha nem is teljesen, de jól illeszkedik a nyelvre, a szövegre is, a dallamra is. A dal első sora szerintem nagyon jó kezdés. Ez a kedvenc részem. Az is gyönyörű, hogy az elején csak a zongora kíséri az éneket. A „álom”, „elfelejtett dolgok” és „rég emlékek” mind hozzájárulnak a dal hangulatának megteremtéséhez. (歌の最初の一節がとても良い出だしだと思う。私の一番好きだ。最初はピアノだけが歌詞に伴奏していることは美しいだと思う。そして、「夢」、「忘れた物」、「古びた思い出」は全部歌の調子を確立している。) Ezentúl a dal prozódíája is talán az első versszakban a legkellemesebb, de amúgy az egész dalban jól el van találva. 12. Nagyon tetszik a 切り分けた果実の片方 sor. Úgy érzem, a „vágni” szó erős kifejezés. A citrom is érdekes, mert gyakran az emberek serdülőkorára utalhat. (「切り分けた果実の片

方」のところがとても気に入った。「切る」の言葉が強いと思うから。そしてレモンも興味深いです。よく人々の思春期の頃に暗示すると思いますから。)

13. A keserű citrom illata a szívembe ivódott - nagyon plasztikus, komplex kép, arra, hogy átadja az érzéseket

14. "今でもあなたはわたしの光 - ez egy nagyon szép mondat, számomra azt jelenti, hogy valaki még mindig benne él, még mindig "fényt" hoz számára, annak ellenére, hogy már nincs mellette

苦いレモンの匂い - a cím miatt is, hiszen itt jelenik meg a Lemon szó, és szerintem magát az egész dalt és annak mondanivalóját jól kifejezi.

15. Még most is te vagy a fényem - Ez számomra egy olyan sor, ami még mindig a szeretetére utal mely a szétválás után sem változott

16. Ano hi , watashi no hikari ismétlés miatt jobban szerepet kapott, továbbá a refrén kezdő és záró eleme összefoglalja hogy a szerelme emléke ragyog még ma is benne, attól függetlenül mennyi fájdalmat élt át a kedvese elvesztése napjától. Így a hallgatók is megérthetik a keserédes érzést.

17. 戻らない幸せがあることを

最後にあなたが教えてくれた

Szerelem mely már nem ismétlődhet meg(még a dalszöveg idején, persze bele szerethet más a jövőben), szomorú hogy szakított vele a saját múltja miatt

Remélem a jövőben feldolgozza a karakterünk a múltbéli sérelmeit, és újra összejön a párjával:)

18. A kettévágott gyümölcs/citrom képe meglehetősen eleven volt (切り分けた果実の片方の様に), közvetítette a lírai én lelkiállapotát és hiányérzetét. Az írott/vizuális formátumhoz

	hozzátartozik még, hogy meglepő hatást fejtett ki egy-egy kevésbé gyakori kandzsi használata (暗い-昏い, 寂しさ-淋しさ).
	19. Felejts el: annak ellenére, hogy mennyire szenved az énekes, azt szeretné, hogy a másik fél ne szenvedjen és lépjen tovább. Még a szakítás után is a másikra gondol és őt helyezi előtérbe, bármennyire is fáj neki.
	20. Az egész dal, főleg a hangzása, mivel már régebb óta ismertem, viszont a szövegének jelentését nem tudtam. Mivel most vagyok túl egy szakításon a barátnőmmel, így nehéz egy-egy részt kiragadni a szövegből. Ha muszáj választani, talán a legmegragadóbb rész számomra a "Ha ott vagy valahol most, s mint én..." Ezzel számomra azt fejezi ki a dal írója, hogy még most is igazán szereti akit elveszített, és pont ezért reméli, hogy akit szeret elfelejti őt, hisz ezzel a másik fél fájdalma megszűnne, annak ellenére, hogy még az elválás után is úgy érzi a szerző, hogy " ... még most is te vagy a fényem" .